

Barne-, likestillings-, og
inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep.
0030 Oslo

Vår sak nr.: 2015-AR-01467

Deres ref: 15/1749

Dato: 12.6.2015

HØRING - FORSKRIFT OM FORSØK MED NY ANSVARFORDDELING I BARNEVERNET

Forsøket med en ny ansvarsdeling innenfor barnevernet har tydelige mål om å gi et bedre barnevern og at flere barn får hjelp til rett tid.

Dagens situasjon for barn og ungdom som må akutt plasseres i beredskapshjem er utfordrende, spesielt når oppholdet i beredskapshjemmet drar ut i tid. Plassering i et beredskapshjem er akutt, kortsiktig og midlertidig. Tilbakemeldinger fra våre medlemmer viser at oppholdet i beredskapshjem stadig blir lengre og at dette henger sammen med mangel på kvalifiserte fosterhjem. Plasseringskommunene og Bufetat greier ikke å finne egnede fosterhjem og påfører barn og ungdom større påkjenninger ved at livet blir satt på vent.

Med bakgrunn i samtaler med barn og unge forteller beredskapshjemmene om at usikkerhet om fremtiden fører til økt frustrasjon og redusert livskvalitet hos de unge. De vet at beredskapshjemmet ikke er permanent og at de på et eller annet tidspunkt skal overføres til noe annet. NTL BUF familie- og beredskapshjem har ved flere anledninger tatt dette opp med BLD og gitt klart uttrykk for at praksisen må endres. Barn og unge som må akutt plasseres har hatt negative opplevelser og har et stort behov for å få stabilitet, trygge relasjoner og gode omsorgssituasjoner.

Forsøket med ny ansvarsfordeling medfører at forsøkskommunene alene må skaffe egnede fosterhjem for barn som er blitt akutt plassert i beredskapshjem. Vi er bekymret for at oppholdstiden i beredskapshjem vil bli lengre på grunn av dette. Rekruttering av fosterhjem er utfordrende og vi avventer den varslede stortingsmeldingen om fosterhjemsomsorgen.

Forsøkskommunen vil også få ansvar for å rekruttere, gi opplæring og oppfølging av fosterhjem. Forsøkskommunene overtar også ansvaret for at det til enhver tid er tilgjengelige

fosterhjemstilbud for barn i alle aldre og med forskjellige behov. Dagens situasjon viser at de fleste regioner mangler kvalifiserte fosterhjem, spesielt gjelder dette for ungdom med utfordrende behov.

NTL BUF familie og beredskapshjem har de siste månedene besøkt alle regionene og hatt samtaler med beredskapshjemmene. Det kommer klart frem at oppholdstiden i beredskapshjem er økende og at mangelen på kvalifiserte fosterhjem er stor. Størst utfordring er det for ungdom i alderen mellom 15 og 17 år med utfordrende livssituasjoner, der grov omsorgssvikt, seksuelle overgrep, relasjonsskader og traumer medfører store utfordringer når fosterhjems skal rekrutteres.

Tilretteleggelse for ytterligere bruk av private leverandører er uheldig. Det er et tungt ansvar som hviler på samfunnet å ivareta barn og unge i svært sårbare situasjoner. Dette ansvaret løses best når det offentlige selv leverer de nødvendige tjenestene og forvalter kompetansen i tråd med ansvaret for barna uten distraksjon fra andre hensyn som private bedrifter nødvendigvis må vektlegge.

NTL frykter at forsøkskommunene ikke skal greie å rekruttere kvalifiserte fosterhjem til denne gruppen uten bistand fra Bufetat. Endringen av forskriftene vil gi forsøkskommunene muligheter til å kjøpe tjenester av Bufetat og private aktører til full pris. NTL er imot at økonomi skal bli avgjørende for hvilket tiltak/fosterhjem forsøkskommunene velger å bruke. For gruppen av ungdom med store utfordringer er behovet for et kvalifisert tiltak avgjørende for utvikling på lengre sikt. Forsøkskommunene kan dermed velge å bruke billigere løsninger og utsette ungdom for flere avbrudd i omsorgssituasjonen.

I merknadene foreslås det at kommunene må betale full pris for bruk av statlige familiehjem eller private aktører tilknyttet Bufetat. Forsøkskommunenes betalingsansvar ved akutt plasseringer følger de samme betalingsregler som ved plassering i fosterhjem og institusjon. Unntaket er plassering etter barnevernloven paragraf 4-25 (adferdsplassering) Barn og ungdom som må akutt plasseres etter andre bestemmelser vil være en relativt stor kostnad for forsøkskommunene. NTL er bekymret for hvordan dette vil påvirke barnverntjenestens anbefalinger for tiltak til fylkesnemnda. Vil økonomiske hensyn kunne føre til at barn og unge som må akutt plasseres vil bli beskrevet som mer utfordrende for å kompensere økonomiske utgifter? NTL mener at alle barn og unge som forsøkskommunene må plassere i beredskapshjem skal følge dagens refusjonsordning.

NTL mener at beredskapshjem skal ta imot akutt plasseringer. Familiehjem skal ta imot ungdom som trenger spesifikk behandling. Slike spesialiserte tjenester må ivaretas av Bufetat. Dette for å sikre kravene til kompetanse og rekruttering av beredskaps og familiehjem. NTL mener at forsøkskommunene må ha en mulighet til å henvise barn og unge med akutt eller adferdsutfordringer til spesialiserte tjenester i Bufetat med dagens refusjonsordning. Dette vil være viktig for å gi de mest utfordrende barn/unge rett hjelp til rett tid. Antallet barn og unge som har dette behovet er marginalt sett i forhold til ordinære fosterhjem.

Forsøket men ny ansvarsdeling er svakt utredet og dårlig forberedt. Vi finner ikke at det foreligger holdepunkter som tilsier at forsøket vil føre til et bedre tilbud for barn og unge som har behov for hjelp fra barnevernet.

Med hilsen
NORSK TJENESTEMANNSLAG

Kjersti Barsok
første nestleder

Leif Helland
forbundssekretær